

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов, 66
Tel. + 359 /73/ 8855 01, Fax: + 359 /73/ 8855 16

E-mail: info@swu.bg
<http://www.swu.bg>

Катедра "Икономика" Информационен пакет ECTS

Специалност „Логистика“

Образователно–квалификационна степен: Магистър

Обучението е предназначено за студенти, завършили ОКС "бакалавър"/"магистър" в професионални направления 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика и 3.9. Туризм.

ЦЕЛ НА ПОДГОТОВКАТА

Обучението по специалност "Логистика" в образователно-квалификационна степен "Магистър" има за цел да подготви специалисти за професионална изjava като ръководители, експерти, консултанти във всички звена на стопанската и нестопанската сфера, както и научни работници и специалисти по мениджмънт във висшите училища, в научно-изследователски институти, развойни звена и други.

Завършилите тази специалност могат да работят като:

- ръководители /мениджъри/ логистика;
- управител и/или ръководител отдел складово стопанство;
- ръководител отдел, ръководител група и други ръководители в транспорта;
- ръководител отдели: доставки, дистрибуция и складиране;
- мениджър инфраструктура и логистика в предприятие;
- управител търговия на едро и дребно;
- агенти по спедиция;
- митнически брокер;
- експерти пласмент и логистика на всяко ниво.

КОМПЕТЕНЦИИ, КОИТО ПРИДОБИВАТ СТУДЕНТИТЕ:

1. Знания и умения в широк икономически, социален и управленски аспект, които обогатяват, профилират и доразвиват получената основа в това направление от завършената образователно-квалификационна степен "бакалавър";

2. Задълбочено се запознават и овладяват фундамента в областта на логистиката и неговите специфични приложения. Задължителната подготовка дава на студентите знания и умения в следните насоки:

- Теоретични познания относно логистиката;
  - Познания и умения относно управлението на веригата на снабдяване;
  - Познания относно митнически и гранични норми и практики, както и данъчното третиране на вносно - износно - транзитни операции;
  - Специални знания и умения свързани с организацията на международния транспорт и спедиторската дейност;
  - Фундаментални познания свързани със застраховането в международния транспорт;
  - Управленски умения относно качеството на стоките за внос и износ и контрол на доставките;
- С възможността за изучаване на избираеми дисциплини, студентите сами могат да надградят базисната си подготовка със следните тематични познания:

- Съвременни практики в бизнес логистиката, мърчандайзинга и дистрибуционната логистика;
- Устойчиво икономическо развитие и зелена логистика (логистика на отпадъците и рециклирането);

- Логистика на строителството, капиталните проекти и обществените поръчки;
  - Тенденции и практики в съвременната дигитална логистика;
  - Управление и логистика на продажбите на дребно и следпродажбеното обслужване на клиенти;
  - Логистика на вътрешния и международен туризъм;
  - Финансови аспекти на логистичната дейност;
  - Предприемачеството и иновации в логистиката;
  - Политики и практики при управлението на човешките ресурси в логистичната дейност;
  - Информационни системи в международния транспорт.
3. Придобиват способност за интегрално прилагане на придобитите знания;
  4. Разработват управленски бизнес програми свързани с логистичната дейност;
  5. Изготвят цялостен финансово-стопански анализ на проекти, включващи логистична дейност;
  6. Обработват, систематизират, анализират и извеждат водещите тенденции в стопанската и логистична практика;
  7. Вземат стратегически и тактически управленски решения съобразени с изискванията на пазарната конюнктура.

Професии, които могат да упражняват завършилите специалността: 1324 3001 Мениджър логистика; 1324 3003 Управител складово стопанство; 1324 3004 Управител транспорт; 1324 3021 Ръководител отдел транспорт; 1324 5024 Ръководител отдел складово стопанство; 1324 5025 Ръководител група транспорт; 1324 5026 Ръководител транспорт; 1324 6029 Ръководител итдел доставки; 1324 6030 Ръководител отдел дистрибуция; 1324 6031 Ръководител отдел складиране; 1219 5004 Мениджър, инфраструктура и логистика на предприятието; 1420 3001 Управител търговия на едро; 1420 3003 Управител търговия на дребно; 2421 6005 Експерт логистика; 2421 6016 Специалист логистика; 3331 3001 Специалист спедиторска дейност; 3331 3002 Агент експедиция на товари; 3331 3003 Агент чистота на товарите; 3331 3006 Спедитор; 3331 3007 Организатор карго внос/износ; 3331 3008 Организатор карго рекламации; 3331 3009 Организатор склад под митнически контрол; 3331 3010 Митнически брокер; 3331 3011 Отговорник митнически брокери; 3331 3012 Отговорник митническа обработка.

Квалификационната характеристика на специалността "Логистика" за образователно-квалификационна степен "Магистър" с професионална квалификация "Магистър по логистика" е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на ОКС "Магистър", "Бакалавър", "Специалист" и с Правилниците на ЮЗУ "Неофит Рилски".

СТРУКТУРА НА УЧЕБЕН ПЛАН

ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 3.8. ИКОНОМИКА

СПЕЦИАЛНОСТ: ЛОГИСТИКА

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: МАГИСТЪР

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: МАГИСТЪР ПО ЛОГИСТИКА

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: РЕДОВНА И ЗАДОЧНА

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1. Основи и еволюция на логистиката 2. Управление на веригата на снабдяването 3. Митнически, данъчен и граничен контрол 4. Управление на складовото стопанство и складовите наличности 5. Застрахователна дейност в международния транспорт 6. Избираема дисциплина I група	3.0 3.0 7.5 7,5 4.5 4.5	1. Организация на транспорта и спедиторската дейност 2. Управление на качеството на стоките за внос и износ и контрол на доставките 3. Международен бизнес 4. Избираема дисциплина II група 5. Избираема дисциплина III група Държавен изпит или защита на дипломна работа	3.0 3.0 3.0 3.0 3.0 15.0
Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина от групата)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина от всяка група)	
Избираеми дисциплини I група 1. Бизнес логистика 2. Мърчандайзинг 3. Дистрибуционна логистика 4. Зелена логистика (логистика на отпадъците и рециклирането) 5. Логистика на строителството и капиталните проекти 6. Логистика на обществените поръчки и доставките	4.5 4.5 4.5 4.5 4.5 4.5	Избираема дисциплина II група 1. Дигитална логистика 2. Логистика на продажбите на дребно 3. Логистика на вътрешния и международен туризъм 4. Логистика на следпродажбеното обслужване 5. Финансови аспекти на логистичната дейност Избираема дисциплина III група 1. Предприемачество и иновации в логистиката 2. Пакетаж, маркиране и проследяване на стоките и доставките 3. Управление на продажбите и връзките с клиентите 4. Управление на човешките ресурси в логистичната дейност 5. Информационни системи в международния транспорт	3.0 3.0 3.0 3.0 3.0 3.0 3.0 3.0 3.0 3.0
	Общо 30		Общо 30

ОБЩО ЗА 1 УЧЕБНА ГОДИНА: 60 КРЕДИТА

ОПИСАНИЕ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

Специалност: Логистика

ОКС «Магистър»

ОСНОВИ И ЕВОЛЮЦИЯ НА ЛОГИСТИКАТА

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

В широк смисъл „Логистиката“ е наука за управление на материалните потоци, свързаната с тях информация, финанси и обслужване в определена микро – макроикономическа система за достигане на поставените пред нея цели с оптимално изразходване на ресурси. В тесен смисъл тя е инструментариум (техники) за интегрално управление на материалните и свързаните с тях информационни, финансови потоци, а също така съпътстващото обслужване способстващи за достигане на целите на организацията с оптимални разходи на ресурси. Съществуват няколко десетки определения за логистиката като икономическа дейност. Най-общата трактовка разбира под логистика управлението на всички видове материални и нематериални (информационни, финансови, енергийни и др.) потоци, съществуващи в икономическите системи. Управлението на всеки обект изисква първо да се вземе решение, а след това то да се реализира. Тъй като решенията се вземат на базата на знания, а реализацията предполага действия, то можем да разглеждаме логистиката от една страна като наука, а от друга – като икономическа дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Значение и функция на логистиката. Логистична мрежа. Взаимодействие между видовете транспорт. Автомобилни транспортни средства. Железопътни транспортни средства. Морски, речен и въздушен транспорт. Интермодални превози. Товари и транспортни потоци. Производителност, пропускателна и превозна възможност в транспортно-манипулационните системи. Основни принципи за разработване на транспортни технологии и системи.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕРИГАТА НА СНАБДЯВАНЕТО

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Управлението на веригата на снабдяването в тесен смисъл е свързано със стратегиите на бизнеса. Мащабите на развитие на управлението на веригата на снабдяването са такива, че специалистите вече говорят за преместване на конкуренцията между фирмите в сферата на конкуренцията на веригата на снабдяването. Ефективното управление на веригата на снабдяването е един от решаващите фактори за запазване и повишаване на доходите и конкурентоспособността на съвременните и бъдещи пазари. Управлението на веригата на снабдяването изисква висока степен на координация за осигуряване плавния поток от стоки, информация и други ресурси от началната точка на суровини до крайния потребител. Ето защо е необходимо студентите да усвоят знания и умения, свързани с управлението на веригата на снабдяването. Целта на учебната дисциплина е студентите да усвоят знания за: - същността на веригата на снабдяването, ролята, необходимостта и ефективността на управлението на веригата на снабдяване; - формите на управление на веригата на снабдяването; - неопределеността, конфигурацията

и интеграцията на веригата на снабдяването; - планирането и проектирането на веригата на снабдяването; - предизвикателствата пред веригата на снабдяването.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност, значение и ефективност на управлението на веригата на снабдяването. Концепцията, управление на веригата на снабдяването. Неопределеност на веригата на снабдяването. Форми и управление на веригата на снабдяването. Конфигурация на веригата на снабдяването. Интеграция на процесите във веригата на снабдяването. Интеграция на веригата на снабдяването. Основи на планирането и проектирането на веригата на снабдяването. Стратегическо, тактическо и оперативно планиране на веригата на снабдяването. Планиране използване мощностите на веригата на снабдяване. Разположение елементите на инфраструктурата на веригата на снабдяването. Коригиране на материалните потоци. Показатели за функционирането на веригата на снабдяването. Иновации в управлението на веригата на снабдяването. Предизвикателства пред веригите на снабдяване.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МИТНИЧЕСКИ, ДАНЪЧЕН И ГРАНИЧЕН КОНТРОЛ

ECTS кредити: 7,5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Курсът запознава студентите с основните процедури на митническо и данъчно третиране на вносно-износно-транзитните операции. В програмата е заложено изучаването на контролните процедури в рамките на предварителния, текущия и последващия митнически контрол с цел прилагане на тарифните и нетарифните мерки на търговската политика на Европейската общност. В курса е включено разглеждане на митническите формалности, декларирането с единен административен документ, определянето на митническа стойност и дължимите митни сборове – тяхното вземане под отчет и обезпечаване. Включени са и контролните процедури по отношение на данъка върху добавената стойност при операции по внос, както и данък върху добавената стойност при вътреобщностни придобивания и тристранни операции. Включено е самостоятелно разглеждане на дейността и отговорностите на органите на граничния контрол. Курсът е разделен на три части. В първата част се преподават основни категории, понятия, форми и методи на митнически контрол, както и спецификата на процедурите и действията на митническите контролните органи при отделните митнически направления. Разглеждат се нормативните основи на митническия контрол и администрирането на вносно-износно-транзитни операции в митническата територия на Европейския съюз. Втората част от курса запознава студентите с организацията и формите на фискалното третиране на вносно-износно-транзитните операции. Включено е администрирането на митните сборове, данък върху добавената стойност и акциз при вносни операции и вътреобщностни придобивания. Третата част на курса запознава студентите с функционирането на органите на граничен контрол и отговорностите на митническата администрация при прилагането на нетарифни мерки на търговската политика на Общността. Студентите се запознават и със процедурите за ангажиране на административнонаказателната отговорност за нарушаване на митническото законодателство.

Съдържание на учебната дисциплина:

Митническа администрация и митнически контрол. Митническо законодателство и Митническа тарифа на Общността. Страни в контролните правоотношения и актове на митническата администрация. Обобщена декларация за въвеждане и обобщена декларация за напускане. Митнически контрол на въведени стоки до получаване на митническо направление. Деклариране на стоките с единен административен документ и даване на митнически режим. Митническа стойност. Контрол и административни процедури при митнически режими внос, износ и транзит. Контрол и административни процедури при митнически режими обработка под митнически контрол и митническо складиране. Контрол и административни процедури при митнически режими. Временен внос, активно и пасивно усъвършенстване. Операции под покритието на карнетите ТИР и АТА. Митни сборове – установяване, вземане под отчет, обезпечаване, внасяне. Данък върху добавената стойност и акцизен налог при внос.

Данък върху добавената стойност и акцизен налог при вътреобщностно придобиване и тристранна операция. Нетарифни мерки на търговската политика на Европейската Общност. Граничен контрол и организация на дейността на граничните контролно-пропускателни пунктове. Проверки на стоки, пътници и превозни средства. Нарушения на митническото законодателство и ангажиране на административнонаказателната отговорност на виновните лица.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА СКЛАДОВОТО СТОПАНСТВО И СКЛАДОВИТЕ НАЛИЧНОСТИ

ECTS кредити: 7,5

Седмичен хорариум: 3л + 2су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Складовите или дистрибуционните центрове играят ключова роля в логистичните стратегии на една организация. Той обикновено е точката, по която организацията успява или не успява при изпълнението на продажбите. Там където широко се прилагат усъвършенствано управление и технология при производството, маркетинга и финансите, складирането и дистрибуцията, за много компании е крайната граница на възможността за истинско значително подобряване. Правилното проектиране, планиране и с добре организирано ръководство всеки склад може да предложи по-високо равнище на обслужване при по-малко запаси от стоки и по-ниски разходи. Това не само ще подобрява производителността и ще засилва конкурентността между фирмите и организациите чрез спечелване на пазарен дял с предлагане на едно по-добро равнище на обслужване. Складовите и транспортно-складовите системи в логистиката също имат своето значение в този процес. Развитието на производствените дейности и услугите налагат създаването и въвеждането на нови системи. Това е предизвикано от обстоятелството, че на предишните стадии на организацията на производството са се обединявали транспортните и складовите дейности. С въвеждането на логистиката като нова ефективна организационна система тези дейности са разделени в обособени услуги, които се координират от логистиката с цел създаването на нови стойности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Значение и функции на складовете. Видове складове. Основни понятия. Основни параметри на товарно-разтоварните и складовите процеси и технологии. Технически и технологични показатели на транспортно-манипулационни и складови процеси и технологии. Складове и складови запаси. Товарно-разтоварни и складови машини от мостов вид. Товарно-разтоварни и складови машини от стрелови вид. Кари и товарачи. Товарно-разтоварни и складови машини с непрекъснато действие. Товарохватни приспособления. Запълване и опразване на контейнери. Складове за единични товари. Складове – стелажни и за насипни товари. Високостелажни складове. Рампи и преходни съоръжения.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ В МЕЖДУНАРОДНИЯ ТРАНСПОРТ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Целта на курса е студентите да се запознаят със застрахователните отношения като специфичен вид финансови отношения свързани с дейността по управление на риска, както и с конкретната организация и продуктова диференциация чрез която те се осъществяват. Структурно курсът може да бъде разделен в два модула. Първият – Същност и организация на застрахователната дейност - има за цел да формира трайни знания относно необходимостта и основните характеристики на организация на застрахователна защита. В контекста на изясняване на рисковата експозиция обхващана от застрахователите се представя същността на риска и неговото управление – както като възможности за неговата застраховаемост, така и по отношение на прилаганите форми за практическа организация на застрахователната защита. В този първи модул въвеждащ във фундаменталните постановки на застрахователните отношения е отделено специално място за застрахователното посредничество. Необходимост породена не само поради широкия мащаб на практическо приложение на това посредничество, но и от факта, че в качеството им на ползватели на застрахователна защита в своята бъдеща професионална дейност обучаваните студенти ще влизат в пряк контакт именно със застрахователните брокери и агенти което налага познаването на тяхната организация, компетенции и възможности за медиаторство между застрахован и застраховател. Разглеждането на механизма на ликвидация на щети има за цел да представи конкретиката на последователността на причинно-следствения процес от действия от момента на идентифициране на настъпила щета до нейното обезщетяване. Вторият модул включва запознаването на обучаваните студенти с конкретното многообразие на застрахователни продукти пряко свързани с осъществяването на международния транспорт. За да се повиши практическия акцент на получаваните знания всички разглеждани застрахователни продукти са пречупени през структурната призма на следното деление - Същност, покрити и изключени рискове. Права и задължения на страните. Застрахователно обезщетение. Това дава възможност на обучаваните не само да познават конкретните специфики на отделните продукти обусловени от тяхната застрахователна насоченост, но и формира компетенции за направата на категорично разграничение между тях на база тяхната рискова насоченост и практическа организация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Възникване и генезис на застрахователните отношения. Етапи на развитие на застраховането маркиращи формирането и установяване на съвременните пълноценни застрахователни отношения. Същност и фундаментални характеристики на застрахователните отношения. Риск и несигурност. Застраховаемост и изравняване на риска. Видове застрахователен риск. Форми на организация на застрахователната защита според степента на нейната интензивност. Същност, видове и участие на застрахованите в покриването на щетите. Ликвидация на щети. Същност, основни характеристики и етапи на осъществяване. Оперативни посредници в осъществяването на застрахователната дейност – застрахователен брокер и агент. Необходимост, статут и функционални различия. Застраховка на сухопътни превозни средства – Автокаско. Същност, покрити и изключени рискове. Права и задължения на страните. Застрахователно обезщетение. Застраховка на релсови превозни средства, Застраховка на летателни апарати. Застраховка на плавателни средства. Същност, покрити и изключени рискове. Права и задължения на страните. Застрахователно обезщетение. Застраховане на товари по време на превоз при международни сделки (“КАРГО” застраховане). Същност, покрити и изключени рискове. Права и задължения на страните. Застрахователно обезщетение. Застраховка на контейнери. Същност, покрити и изключени рискове. Права и задължения на страните. Застрахователно обезщетение. Застраховка “Гражданска отговорност” на автомобилистите. Същност, покрити и изключени рискове. Права и задължения на страните. Застрахователно обезщетение. Застраховка “Отговорност на превозвача”. Същност, покрити и изключени рискове. Права и задължения на страните. Застрахователно обезщетение. Застраховка “Обща гражданска отговорност”. Застраховка “Гражданска отговорност” свързана с притежаването и използването на летателни средства и плавателни съдове. Същност, покрити и изключени рискове. Права и задължения на страните. Застрахователно обезщетение. Застраховка на експортния кредит. Същност, покрити и изключени рискове. Права и задължения на страните. Застрахователно обезщетение. Застраховка “Помощ при пътуване”. Същност, покрити и изключени рискове. Права и задължения на страните. Застрахователно обезщетение. Застраховка “Злополука”. Същност, покрити и изключени рискове. Видове застраховки “Злополука”. Застрахователни суми и застрахователни премии. Изплащане на обезщетения.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

БИЗНЕС ЛОГИСТИКА

ECTS кредити: 4,5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Учебната програма има за цел по-нататъшно разширяване и задълбочаване на материята и знанията, предлагани на студентите във фундаменталния курс по основи на маркетинга. Тя представлява един от основните най-съществени елементи на позицията по маркетинг на продажбите, с висока приложна стойност, тъй като обхваща въпросите на организацията и управлението на пазарната реализация на продукцията на фирмата, развиване на необходимите умения за интегрирано управление на дейностите по осъществяването на материалните и свързаните с тях потоци. Целта на този курс е да подготви квалифицирани специалисти по логистика, да развие теоретични знания и практически умения на студентите в областта на теорията и практиката на логистичния мениджмънт, методите, средствата за формиране на международни логистични системи, транспортното осигуряване на бизнеса и тенденциите за неговото развитие. Целта на учебната дисциплина е студентите да усвоят знания за: - планиране и методите за управление на логистиката; - аналитичните методи, използвани в логистиката; - функционалните видове логистика; - най-важните задачи и проблеми, обхващащи всички аспекти на всеки тип логистика, както и възможни решения на тези проблеми; - стратегическите направления за развитието на логистични системи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същността на понятието "логистика". Условия за използване и развитие на логистиката. Цели и задачи на управлението на логистиката. Принципи на логистичното управление. Понятие и класификацията на логистичните системи. Еволюцията на развитието на логистиката. Концепции за логистиката на различни етапи от нейното развитие. Функционална "среда" на логистичната система. Макро- и микрологистика. Концепцията за логистичната верига. Фактори в развитието на логистиката. Влияние върху развитието на логистичната теория на системите и компромисите; научно-техническия прогрес; доставки на стоки извън страната. Нива на развитие на логистиката. Характеристики на всяко от четирите нива на развитие на логистиката във фирмите. Концепцията, принципите на логистиката. Принципи на управлението на материалните потоци: систематичност; комплексност; конструктивност; надеждност; вариативност. Исторически аспект на развитието на системите за дистрибуция на материалния поток: дологистичен период; класическа логистика; период на неологистиката. Критерии за формиране на оптимална система за управление на движението на материален поток в различни периоди от време. Логистиката като обективна необходимост от икономически компромиси. Метод за балансиране на разходите, приходите и печалбите на фирмите. Сфери на влияние на икономическите компромиси: стратегическо, организационно и оперативен ниво на решения в областта на дистрибуцията на стоки. Логистиката като фактор за подобряване на конкурентоспособността на компанията. Система за насърчаване на материалните потоци в традиционно организирани и логистични системи. Процент на възвръщаемост на инвестиция капитал. Зависимостта на печалбите на фирмите от нивото на логистичните услуги. Логистични функции. Организационни структури на логистичните системи. Обща характеристика на методите на логистичните задачи. Моделиране в логистиката. Експертни системи в логистиката. Определение и основни принципи на систематичния подход. Характерни функционални области на логистиката. Същността на логистиката на обществените поръчки. Концепцията за индустриална логистика. Традиционни и логистични концепции за организацията на производството. Ефективност на прилагането на логистичния подход към управлението на материалните потоци в производството. Концепцията за логистиката на дистрибуцията. Задачите на логистиката на дистрибуцията. Логистични канали и логистични вериги. Развитие на инфраструктурата на стоковите пазари. Същност и цели на транспортната логистика. Избиране на вида транспортни средства. Информационни системи в логистиката, видове информационни системи. Принципи на изграждане на информационни системи в логистиката. Информационни технологии в логистиката. Концепцията за материалните запаси, необходимост от създаване на материални запаси, видове запаси. Обща характеристика на системите за управление на запасите. Връзката между управлението на запасите и другите функции на логистиката.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЪРЧАНДАЙЗИНГ

ECTS кредити: 4,5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Целта на курса е изучаването на мърчандайзинга от страна на студентите като технология на ефективните продажби, като се има предвид историческото развитие на концепцията за управление на процеса на представяне на продукти и продажби, определяне, цели и задачи на мърчандайзинга, неговите функции и принципи, особеностите на производителя и продавача, специфичното поведение на купувачите в търговското пространство и факторите, които му влияят, методологията на организацията на търговското пространство. Целта на учебната дисциплина е студентите да усвоят знания за: - тенденциите, концепциите, закономерностите на процесите на мърчандайзинга; - характеристиките на ефективните модели на мърчандайзинга, мероприятия, които допринасят за неговото подобряване.

Съдържание на учебната дисциплина:

Възникване на мърчандайзинга: история и съвременно развитие. Мърчандайзинг: определение, цели и задачи. Принципи, функции и средства на мърчандайзинга. Мърчандайзинг в системата за управление на продажбите. Поведението на потребителите като компонент на мърчандайзинг технологията. Поведението на купувача в търговската зала. Характеристики на видовете купувачи. Психологическите компоненти на личността при формирането на принципите на мърчандайзинга. Управление на потребителското поведение въз основа на възприятия и усещания. Понятието за възприятие. Правилното позициониране на продукта в търговската зала. Възприятие и действие. Сензорен мърчандайзинг. Процес и подходи на вземане на решение за покупка. Информационно осигуряване и сравнителен анализ. Културни и социални фактори, обуславящи поведението на потребителя. Личностни и психологически фактори, обуславящи потребителското поведение. поръчки. Мърчандайзинг подход за презентиране на стоките в магазина. Инструменти на мърчандайзинга, използвани при демонстрацията на стоки. Оформяне на стоките и местата за продажба. Рекламата на мястото на продажба. Импиджът на магазина. Вътрешно планиране и оформление на магазина. Сегментиране на площта на търговската зала. Оптимизация на движението на купувачите в търговската зала. Разпределение на търговската площ:- разпределение на основните зони, поставяне на търговско оборудване. Мърчандайзинг на хранителни и нехранителни стоки. Особенности на изложението на стоки в търговски обекти в различни формати и за различни целеви групи. Начини за открояване на определени видове стоки с помощта на експозиция и реклама. Акценти и средства за привличане на вниманието към продукта. възможности на осветлението и търговското оборудване. Методът на изследване "преди и след", основните етапи, методът за обработка на резултатите (делът на импулсивно купените стоки, импулсивният фактор на марката, силата на импулса). Разпределението на стоките в групи адекватно на поведението на купувача при въвеждането на ABC метода. Понятието "кръстосана търговия". Разпределение на стоки в групи А, В и С съобразно маркетинговите характеристики. Основните характеристики и ролята на продуктовете групи в търговския процес на магазина.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ДИСТРИБУЦИОННА ЛОГИСТИКА

ECTS кредити: 4,5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Учебната дисциплина има за цел да подготви студентите за практическата им реализация в сферата на дистрибуцията на продукти и услуги. Разглеждат се подборно основни въпроси като съвременни измерения на дистрибуцията, същност и основни задачи на дистрибуционната логистика, теория и практика на дистрибуционните канали, посредниците по каналите за реализация, дистрибуционно-логистични решения по нива на канала за реализация, дистрибуционни планове, организиране на дистрибуционната логистика, анализ на разходите за дистрибуционна логистика и обратна логистика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Съвременни измерения на дистрибуцията. Същност и основни задачи на дистрибуционната логистика. Теория и практика на дистрибуционните канали. Посредниците по каналите за реализация. Дистрибуционно-логистични решения по нива на канала за реализацията. Дистрибуционни планове. Организиране на дистрибуционната логистика. Анализ на разходите за дистрибуционна логистика. Обратна логистика.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЗЕЛЕНА ЛОГИСТИКА (ЛОГИСТИКА НА ОТПАДЪЦИТЕ И РЕЦИКЛИРАНЕТО)

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Зелената логистика е процесът на минимизиране на щетите върху околната среда, произтичащи от логистичните операции на дадена организация. Логистиката включва транспортни и ресурсно интензивни процеси като доставка, управление на инвентара, складиране, изпълнение и разпространение на поръчки. С нея се свързват и процеси като обратна логистика и логистика за изхвърляне, които се отнасят до повторна употреба, рециклиране и изхвърляне на отпадъци. По отношение на нея, все по голямо значение имат въпроси, на които организациите е удачно да отговорят посредством балансиран подход на оценяване и управление на процесите по веригата: човек – организация – среда. Целта на учебната дисциплина е студентите да усвоят знания за: - планиране на системата за управление на ресурсите на организацията, с оглед на създаване, развитие и оптимизиране на процеса на минимизиране на щетите върху околната среда, дължащи се на осъществяваните логистични операции; - планиране на вътрешните процеси в организацията; - проектиране на длъжностни позиции; - координиране на дейностите между отделни сектори и служители и дейностите по минимизиране на щетите върху околната среда.

Съдържание на учебната дисциплина:

Съвременни измерения на логистиката. Съвременни системи и стандарти за управление в логистиката. Създаване на модел за зелена логистична система. Управление на устойчивата логистика и зелената логистика. Зелена логистика и логистични системи. Придобиване на суровини. Входяща логистика. Трансформация. Изходяща логистика. Маркетинг. Сервиз. Транспорт. Прилагане на зелена логистика към веригите за доставки. Парадоксите на зелената логистика. Теоретична основа на обратната и зелена логистика. Теоретична рамка за анализ на фирмите. Анализ на компанията: обратна логистика и зелена логистика. Зелени логистични операции. Въвеждане и адаптация на зелени стъпки в организацията. Краткосрочни и дългосрочни стратегии за зелена дистрибуция. Логистичното обслужване като източник на конкурентни предимства. Качеството на транспортната инфраструктура на България като фактор за конкурентно позициониране

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЛОГИСТИКА НА СТРОИТЕЛСТВОТО И КАПИТАЛНИТЕ ПРОЕКТИ

ECTS кредити: 4,5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Съществуват различни определения за логистиката като икономическа дейност. Най-общата трактовка разбира под логистика управлението на всички видове материални и нематериални (информационни, финансови, енергийни и др.) потоци, съществуващи в икономическите системи. Най-често, логистиката се определя като процеса на управление на движението на материалните потоци от първичния източник на суровините до крайния потребител на готова продукция, което има и финансови аспекти, защото основна цел на логистиката е да осигури качествено обслужване на клиентите и да минимизира общите логистични разходи. Финансовият поток в логистиката е насочено движение на финансови средства, циркулиращи както вътре в логистичната система, така и между логистичната система и външната среда, необходимо за обезпечаване на ефективното движение на определен материален поток. Целта на учебната дисциплина е студентите да получат задълбочени знания в областта на управлението на финансовите потоци, свързани със строителството и капиталните проекти на фирмата, като се запознаят с основните инструменти и методи за управление на активите и капитала на предприятията, с основните етапи на капиталовото бюджетиране и методите за анализ на ефективността на капитални проекти.

Съдържание на учебната дисциплина:

Финанси и финансово управление на фирмата. Финансови потоци и финансово управление на дейността на фирмата. Годишни финансови отчети. Баланс на фирмата. Активи и пасиви. Приходи и разходи. Отчет за приходите и разходите. Отчет за паричния поток, отчет за собствения капитал и приложения. Корелация между елементите на финансовия отчет. Анализ на финансовите отчети на фирмата. Хоризонтален анализ. Коефициенти на динамика. Вертикален анализ. Анализ на структурата на имуществото на фирмата. Анализ на структурата на капитала на фирмата. Анализ на коефициенти. Анализ на ликвидността, платежоспособността и рентабилността на фирмата. Ограничения на анализа на финансовите отчети. Анализ и управление на оборотния капитал на фирмата. Анализ на обръщаемостта на оборотния капитал. Методи за управление на краткотрайните активи. Управление на материалните запаси. Концепцията «точно в срок» - Just In Time. Управление на вземанията. Управление на паричните средства на фирмата. Методи за оценка на активите на фирмата. Оценка на активите при тяхното придобиване (закупуване, строителство, безвъзмездно придобиване). Текущо оценяване на активите на фирмата. Оценка на материалните запаси при влагането им в производството. Капиталово бюджетиране. Стратегическо планиране, капиталово и оперативно бюджетиране. Настояща и бъдеща стойност на парични потоци. Етапи на капиталовото бюджетиране. Дефиниране на паричните потоци. Анализ на ефективността на капитални проекти. Нетна настояща стойност. Вътрешна норма на възвръщаемост на инвестиционен проект. Период на възстановяване на инвестицията. Анализ на критичните съотношения разходи – обем на продажбите – печалба. Постоянни и променливи разходи. Оперативен ливъридж. Критичен обем на продажбите. Интервал на безопасност. Приложение на критичния обем на продажбите при анализ и оценка на ефективността на капитални проекти. Стратегическо финансово планиране и системи за стратегически контрол. Финансов анализ, прогнозиране и планиране във фирмата. Системи за стратегически контрол. Същност и функции на контрола във фирмата. Изграждане на система за стратегически контрол. Бенчмаркинг. Проблеми на стратегическия контрол.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЛОГИСТИКА НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ И ДОСТАВКИТЕ

ECTS кредити: 4,5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Катедра Икономика
Стопански факултет

Анотация:

Тази дисциплина осигурява на студентите специализираща подготовка с практически характер. Тъй като обществените поръчки са част от хоризонталните политики на ЕС, в р. България действа Законът за обществени поръчки, а чрез него се създаде АПО, чиято цел е да осигури провеждането на националната политика в областта на обществените поръчки и ефективното прилагане на правилата за възлагане на обществени поръчки. Основно внимание се отделя на основните принципи, условия и ред за възлагане на обществени поръчки за гарантиране на ефективното разходване на бюджетните и извънбюджетните средства, както и на средствата, свързани с извършването на определени в закона дейности с обществено значение. Съществено внимание се отделя на държавната политика в областта на обществените поръчки, както и на нейните обекти, а именно това са определени доставки, услуги и строителство. Лекционният курс е насочен към изучаване на теорията и практиката в областта на обществените поръчки. Съществено внимание се обръща на институционалната рамка за възлагане на обществена поръчка; на процесът на осъществяването ѝ; обжалването и контролът, както и на добрите европейски практики.

Съдържание на учебната дисциплина:

Произход, съдържание и особености на термина „логистика“. Международни организации по логистика и развитие на логистичната терминология. Произход, съдържание и развитие на логистичната концепция. Обект и предмет на логистиката като наука и като стопанска дейност. Общи правила и основни положения при обществените поръчки. Субекти и обекти на обществените поръчки. Агенция по обществени поръчки. Общи правила за възлагане на обществени поръчки. Процедура за възлагане на обществена поръчка. Оферта и гаранции. Открита и ограничена процедура. Определяне на изпълнител на обществената поръчка. Динамични системи за доставки. Договор за обществена поръчка. Обжалване и контрол на обществените поръчки.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТРАНСПОРТА И СПЕДИТОРСКАТА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика
Стопански факултет

Анотация:

Транспортът е един от основните отрасли на икономиката и за функционирането му са необходими специализирана транспортна инфраструктура, превозни средства и организация на цялостната дейност. Той се осъществява посредством няколко основни начина, всеки от които използва специфични превозни средства, инфраструктура и организация. Транспортването на даден пътник или стока може да включва съчетание от няколко от тези основни начини. Целта е дисциплината да изгради фундамента на образование в областта на транспорта, да обучава специалисти с висше образование за нуждите на автомобилния и железопътния транспорт, за техническата експлоатация и поддържане на техническите средства, за осъществяване на комбинирани и интермодални превози, за внедряване на водещи методи за организация и управление на транспортната, за решаване на сложни логистични проблеми, за изследване и прогнозиране на транспортните потоци, за изграждане на система от терминали и тяхното оборудване и т.н. Включително основни понятия по планиране в транспорта, международен транспорт, моделиране и оптимизация на транспортните процеси, теория на транспортните потоци, мениджмънт и маркетинг на транспорта, взаимодействие между видовете транспорт.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основни положения при организацията на транспорта. Железопътна инфраструктура. Шосейна инфраструктура. Основи на организацията и управлението на железопътния транспорт. Оптимизация на плана (схемата) за подреждане на товарните единици в палети, контейнери и транспортни средства. Пакетна и палетна и контейнерна транспортно-манипулационни системи. Контейнерна транспортно-манипулационна система. Оптимално адресиране на товари и транспортни средства. Оптимизация на областта на прилагане на различните видове уедурени товарни единици. Оптимизиране на празния пробег

на транспортните средства. Разработване на схема за обслужване на пътниците с градски транспорт. Влияние на шосейната инфраструктура върху разходите за автомобилни превози. Спедиция и комисиониране.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО НА СТОКИТЕ ЗА ВНОС И ИЗНОС И КОНТРОЛ НА ДОСТАВКИТЕ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Програмата включва дидактически обоснована система от понятия, категории, закони, принципи и концепции за управление на качеството, съставляващи комплекс от знания, които по своя предмет, методи и структура имат всички прерогативи на отделна научна дисциплина. Логиката на съвременното развитие на икономиката и опитът в обществената практика извеждат на преден план няколко основни теми. Те са включени в учебното съдържание на дисциплината като осем самостоятелни теми. В тях са намерили място научните знания за теоретико-методологическите проблеми на квалитологията, критериите и показателите за качеството, квалиметричната оценка, контролът и управлението на качеството на стоките за внос и износ. Целта на курса, която се поставя с тази дисциплина е формирането на знания, на специални умения и навици за практическа дейност в областта на управлението на качеството на стоките за внос и износ и контрола на доставките.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и значение на качеството на стоките за внос и износ. Същност и значение на контрола на доставките. Методически въпроси на оценяването на качеството на стоките за внос и износ. Методически въпроси на контрола на доставките. Икономически аспекти на повишаването на качеството на стоките за внос и износ и на контрола на доставките. Управление на качеството на стоките за внос и износ и на контрола на доставките. Същност и значение на стандартите за управление на качеството. Основни положения на международната система от стандарти за управление на качеството.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДЕН БИЗНЕС

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Учебната дисциплина има съществено значение за студентите поради изключително важната роля на външнотърговския обмен и другите форми на международното сътрудничество за развитието на бизнеса на фирмите и на българската икономика. Тази дисциплина осигурява на студентите специализираща подготовка с практически характер. Тя е построена върху знанията, придобити от курса на обучение по специалните задължителни дисциплини, третиращи елементите на маркетинг инструментариума. Основно внимание се отделя на технологията на осъществяване на различните видове външноикономически операции, като се разглеждат последователно фазите на подготовката,

сключването и изпълнението им. По-голямо място е отделено на традиционните външнотърговски операции, основани върху принципите на международната сделка за покупко-продажба: посреднически сделки, реекспортни операции, компенсационни сделки, лизинг, сделки на организирани пазари. Предвидено е изучаването и на сложните – нетрадиционни или комплексни външноикономически операции (международно производствено коопериране и др.), които заемат все по-значително място в международния бизнес на фирмите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Условия, предпоставки и форми на развитие на международния бизнес. Външноикономическа дейност на предприятията в условията на либерализация на международната търговия, икономическа евроинтеграция и хармонизиране на законодателството с ЕС. Системата от форми на международната реализация за пласмент на международните пазари, като елемент на маркетинг инструментариума. Сделка за международна продажба. Същност, особености, технология на сделката за международна продажба (СМП). Подготовка на СМП. Документи за водене на търговски преговори (оферти, запитване, поръчка). Сключване и изпълнение на СМП. Договор за международна продажба (ДМП). Условия за количество и за качество в ДМП. Рискове за неизпълнение. Условие за цена. Валутни клаузи. Ценови отстъпки. Ценови риск. Валутен риск. Транспортни условия. Франкировка. ИНКОТЕРМС. Начин на плащане. Схеми, средства, форми. Рискове за неплащане или неизпълнение на договорените условия. Срок на доставка, рекламации, гаранции, форсмажор. Рискове за неизпълнение. Посреднически операции – на препродажба, комисионна, консигнационна, за търговско представителство (агентска). Реекспорт. Разновидности. Сделки суич (switch) и але-ретур (aller-retour). Сделка за преработка на чужди ресурси (сделка на ишлеме). Международни търговски компенсации. Видове. Бартер. Международен лизинг. Видове лизингови операции. Борсови операции. Сделки – спот/кеш; форуърд; фючърсни; опционни. Аукционен търг. Търг за привличане на оферти. Международно производствено коопериране. Смесени фирми и консорциуми. Международен инженеринг. Инженерингови контракти. Международно лизингово съглашение. Международен франчайзинг. Същност, практика, еволюция.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ДИГИТАЛНА ЛОГИСТИКА

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дигиталната логистика отчита припокриване на логистичните операции и технологичните стратегии. Тя се задвижва от ново поколение уеб базирани логистични приложения, които позволяват съвместна работа за оптимизация на цялостния логистичен процес. Дигиталната логистика в частта на новите логистични приложения позволява интегрираност на системите за управление на склада, транспорта, управлението на човешките ресурси и се създават нови модели за изпълнение на логистичните операции. Целта на учебната дисциплина е студентите да усвоят знания за: - Възможностите, които предоставя дигиталната логистика за развитието на бизнеса. Ролята на ИТ за улесняване на оперативните дейности на фирмите; - Как хибридният преговори при избор на доставчик (чрез 4P) добавят стойност към процеса на електронния търг чрез предварителна оценка на възможностите на потенциалните доставчици на транспортни услуги; - Подобряване на комуникацията, партньорствата и сътрудничеството чрез използване на облачни технологии за интеграция на основните процеси във веригата за доставки; - Успешният контрол на потока от стоки по веригата на доставки и безопасността на продуктите зависи от наличието на ефективна система за проследяване. Най-често използваните уеб приложения за проследяване на пратките по веригата за доставки; - Познания как транспортно-спедиторските фирми интегрират управлението на връзките с клиентите, доставчиците и ERP-та за оптимизиране на дейността във веригите за доставка.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в дигиталната логистика и управление на системата за електронни доставки на услуги. Сътрудничество и интеграция на операциите в дигиталната логистика: проблеми и предизвикателства по

изпълнението на е-логистичните дейности. Уеб приложения за аутсорсинг на логистични услуги. Измерване влиянието на инструментите на дигиталната логистика върху процеса на доставка. Онлайн аукциона или преговорният модел като инструмент за 4PL (fourth-party logistics) за избор на подходящ доставчик на транспортни услуги. Използване на облачните технологии в транспортната логистика. Уеб приложения за проследяване във веригата за доставки. Предприемачество при е-веригата за доставки: Организационни проблеми на интегрирането на системите за електронно управление на: връзките с клиентите, връзките с доставчиците и планиране на ресурсите на транспортно-спедитолските фирми.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЛОГИСТИКА НА ПРОДАЖБИТЕ НА ДРЕБНО

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Логистиката на продажбите на дребно е жизнено важна дейност за функционирането на търговските предприятия, за стартирането и оцеляването на стартиращите бизнеси и развитието на предприемаческата инициатива във всеки един сектор от икономиката. Целта на учебната дисциплина е студентите да придобият знания, умения и компетенции в съответствие с изискванията на ниво 7 от Европейската квалификационна рамка (ЕКР) и Национална квалификационна рамка (НКР), както следва: - Да познават добре основните характеристики търговията и продажбите на дребно. - Да са наясно и да могат да идентифицират и изброяват участниците във веригите на снабдяването / доставките в отделните под-сектори на търговията/продажбите на дребно; - Да познават и да са в състояние да интерпретират етапите на процесите по планиране, организация и контрол на логистичната и в частност на транспортна дейност, която има пряко отношение към търговията и продажбите на дребно; - Да познават основните видове софтуерни пакети за управление на складовото стопанство и търговските площи на обектите за продажба на дребно; - Да познава основните принципи за измерване, оценка и управление на риска във веригите на снабдяването в туристическите предприятия и по отношение на туристическата индустрия като цяло.

Съдържание на учебната дисциплина:

Характеристика на съвременната търговия на дребно. Логистика на продажбите на дребно – промени и предизвикателства: задачите на логистиката; управление на веригата на предлагането. Взаимоотношения във веригата на снабдяването / доставките при продажбите на дребно: въведение; промяна на взаимоотношенията купувач – продавач; подходът „бърз отговор“; подходът „ефикасен отговор на потребителя“; ролята на доставчиците на логистични услуги. Интернационализация на веригата на снабдяването / доставките при продажбите на дребно: Международни източници на доставки за търговията на дребно; Различия в дистрибуционните култури на международните пазари; интернационализация на практиките в логистиката. Специфични особености и компоненти на веригата на снабдяването/доставките в търговията (продажбите) на дребно с месо и местни продукти. Специфични особености и компоненти на веригата на снабдяването/доставките в търговията (продажбите) на дребно с риба, рибни продукти, морски дарове и продукти на тяхна основа. Специфични особености и компоненти на веригата на снабдяването/доставките в търговията (продажбите) на дребно с плодове и зеленчуци. Специфични особености и компоненти на веригата на снабдяването/доставките в търговията (продажбите) на дребно с плодове и зеленчуци. Специфични особености и компоненти на веригата на снабдяването/доставките в търговията (продажбите) на артикули на модната индустрия: дрехи, обувки, модни аксесоари, бижута. Корпоративна социална отговорност и етика на аутсорсване на производството в развиващите се страни. Специфични особености и компоненти на веригата на снабдяването/доставките в под-сектора на търговията на дребно по отношение генерираните от нея отпадъци. Специфични особености и компоненти на веригата на снабдяването/доставките при електронната търговия: онлайн формати за продажби; характеристики на е-потребителя; логистични предизвикателства. Планиране и организация на логистичната и в частност на транспортна дейност, която има пряко отношение към продажбите на дребно. Контрол и мониторинг на логистичната и в частност на транспортна дейност,

която има пряко отношение към продажбите на дребно. Интелигентните транспортни системи и системи за управление на складовите площи и магазините при търговията на дребно. Измерване, анализ и оценка на риска в отделните компоненти на веригите на снабдяването/доставките в туристическите предприятия и туристическата индустрия като цяло. Планиране, организация и контрол на дейностите по управление на риска в отделните компоненти на веригите на снабдяването/доставките в туристическите предприятия и туристическата индустрия като цяло

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЛОГИСТИКА НА ВЪТРЕШНИЯ И МЕЖДУНАРОДЕН ТУРИЗЪМ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Логистиката и вътрешния и международния туризъм е необходима дейност във всички транспортни и логистични фирми, чиято дейност е свързана с веригите на доставките/снабдяването на туристическите предприятия. Целта на учебната дисциплина е студентите да придобият знания, умения и компетенции в съответствие с изискванията на ниво 7 от Европейската квалификационна рамка (ЕКР) и Национална квалификационна рамка (НКР), както следва: - Да познават добре основните характеристики на туристическото предлагане като сезонност, потребление в момента на производството на туристическия продукт, невъзможност за складиране на туристическия продукт и т.н. - Да са наясно и да могат да идентифицират и изброяват участниците в във веригите на снабдяването/доставките в отделните под-сектори на туристическата индустрия: посредническа дейност; хотелиерска дейност; ресторантьорска дейност; дейности по осигуряване функционирането на заведенията за забавление, туристически атракционни, тематичните паркове и други подобни събирателни в туристическо отношение места; - Да познават и да са в състояние да интерпретират етапите на процесите по планиране, организация и контрол на логистичната и в частност на транспортна дейност, която има пряко отношение към туристическите предприятия и туристическата индустрия като цяло; - Да познава основните принципи за измерване, оценка и управление на риска във веригите на снабдяването в туристическите предприятия и по отношение на туристическата индустрия като цяло.

Съдържание на учебната дисциплина:

Характеристика на съвременната туристическа индустрия, туристическия продукт и извършваните стопански дейности във вътрешния и международния туризъм – I- ва част (международен туризъм), II-ра част (вътрешен туризъм). Специфични особености и компоненти на веригата снабдяването/доставките в сектора на транспорта, обслужващ туризма – въздушен, железопътен, морски, речен, (автомобилен) автобусен. Специфични особености и компоненти на веригата снабдяването/доставките в под-сектора на хотелиерството – логистика на гостите, логистика на персонала, консумативите, логистика на продуктите, логистика на отпадъците и рециклирането. Специфични особености и компоненти на веригата снабдяването/доставките в под-сектора на ресторантьорската дейност и кетъринга – логистика на гостите, логистика на персонала, консумативите, логистика на хранителните продукти логистика на отпадъците и рециклирането. Специфични особености и компоненти на веригата снабдяването/доставките в под-сектора на заведенията за забавление, туристически атракционни, тематичните паркове и други подобни събирателни в туристическо отношение места – логистика на гостите, логистика на персонала, консумативите, логистика на хранителните продукти логистика на отпадъците и рециклирането. Планиране на логистичната и в частност на транспортна дейност, която има пряко отношение към туристическите предприятия и туристическата индустрия като цяло. Организация на логистичната и в частност на транспортна дейност, която има пряко отношение към туристическите предприятия и туристическата индустрия като цяло. Контрол и мониторинг на логистичната и в частност на транспортна дейност, която има пряко отношение към туристическите предприятия и туристическата

индустрия като цяло. Интелигентните транспортни системи в транспорта и глобалните резервационни системи в туризма. Инициативите на Световната организация по туризъм към ООН (UNWTO) и Световния съвет по пътуванията и туризма (WTTC). Измерване, анализ и оценка на риска в отделните компоненти на веригите на снабдяването/доставките в туристическите предприятия и туристическата индустрия като цяло. Стратегии за минимизиране, избягване, трансфер и превенция на риска в отделните компоненти на веригите на снабдяването/доставките в туристическите предприятия и туристическата индустрия като цяло. Планиране, организация и контрол на дейностите по управление на риска в отделните компоненти на веригите на снабдяването/доставките в туристическите предприятия и туристическата индустрия като цяло. Световни добри практики за управление на веригите на снабдяването/доставките в туристическите предприятия и туристическата индустрия като цяло.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЛОГИСТИКА НА СЛЕДПРОДАЖБЕНОТО ОБСЛУЖВАНЕ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината е основополагаща за подготовката на специалисти с образователна и квалификационна степен “магистър” в специалност “Логистика”. С нейното изучаване студентите придобиват знания и разбиране за принципите, изискванията и механизмите на управлението на движението на материалните и свързаните с тях информационни, сервизни и финансови потоци. Формират се умения за разкриване и организиране на практическото реализиране на потенциалните възможности за повишаване ефективността на функционирането на прилагащите логистичния подход системи. Това е свързано със същественото съкращаване на времето в цикъла от придобиването на суровини и полуфабрикати до доставката на готова продукция на потребителите, с ускоряване на процеса на получаване на информация, подобряване равнището на обслужване. Лекционният курс включва детайлното разглеждане на същността, равнището и оценката на логистичното обслужване, наблюдава обслужването по целия цикъл на по-ръчката, като акцентира на съвременните тенденции в логистичното обслужване. Теоретичните поставки се обогатяват и с редица практически аспекти, които дават възможност за по-пълно представяне на същността на логистичното обслужване. Програмата цели бъдещите икономисти да придобият знания и добро познаване на ос- новните понятия в областта на логистичното обслужване на клиентите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и обект на логистичното обслужване. Участници в процеса на логистичното обслужване. Цикъл на обслужване и цикъл на поръчка. Маркетингови аспекти на логистиката. Анализ на системата за логистично обслужване. Основни принципи за формиране на система за логистично обслужване. Документация в системата на логистично обслужване. Стандарти за обслужване на клиентите. Показатели за качество на логистичното обслужване. Елементи на системата за оценка на логистичното обслужване. Оценка на равнището на обслужване. Основни понятия, свързани с качеството на логистичното обслужване. Управление на качеството на логистичното обслужване. Контрол над качеството на обслужване. Следпродажбено обслужване. Договори за следпродажбено обслужване.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ФИНАНСОВИ АСПЕКТИ НА ЛОГИСТИЧНАТА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Финансовият поток в логистиката е насочено движение на финансови средства, циркулиращи както вътре в логистичната система, така и между логистичната система и външната среда, необходимо за обезпечаване на ефективното движение на определен материален поток. Целта на дисциплината е студентите да получат задълбочени знания в областта на финансовите потоци и финансовото управление на фирмата, като се запознаят с основните инструменти и методи за управление на активите и капитала на предприятията и възможностите за тяхното приложение в съвременните условия.

Съдържание на учебната дисциплина:

Финанси и финансово управление на фирмата. Финансови потоци и финансово управление на дейността на фирмата. Годишни финансови отчети. Баланс на фирмата. Активи и пасиви. Приходи и разходи. Отчет за приходите и разходите. Отчет за паричния поток, отчет за собствения капитал и приложения. Корелация между елементите на финансовия отчет. Анализ на финансовите отчети на фирмата. Хоризонтален анализ. Коефициенти на динамика. Вертикален анализ. Анализ на структурата на имуществото на фирмата. Анализ на структурата на капитала на фирмата. Анализ на коефициенти. Анализ на ликвидността, платежоспособността и рентабилността на фирмата. Ограничения на анализа на финансовите отчети. Анализ и управление на оборотния капитал на фирмата. Анализ на обръщаемостта на оборотния капитал. Методи за управление на краткотрайните активи. Управление на материалните запаси. Управление на вземанията. Управление на паричните средства на фирмата. Методи за оценка на активите на фирмата. Оценяване на активите при тяхното придобиване. Текущо оценяване на активите на фирмата. Оценяване на материалните запаси при влагането им в производството. Анализ на критичните съотношения разходи – обем на продажбите – печалба. Постоянни и променливи разходи. Оперативен ливъридж. Критичен обем на продажбите. Приложение на критичния обем на продажбите при анализ и оценка на ефективността на алтернативни инвестиционни проекти. Интервал на безопасност. Предимства и недостатъци на анализа разходи-обем-печалба. Капиталово бюджетиране. Стратегическо планиране, капиталово и оперативно бюджетиране. Настояща и бъдеща стойност на парични потоци. Етапи на капиталово бюджетиране. Дефиниране на паричните потоци. Нетна настояща стойност. Вътрешна норма на възвръщаемост на инвестиционен проект. Период на възстановяване на инвестицията. Анализ на чувствителността и симулационни методи. Риск и анализ на риска. Анализ на чувствителността. Анализ на сценарии. Симулационни методи “Монте Карло” и “Дърво на решенията”. Стратегическо финансово планиране и системи за стратегически контрол. Финансов анализ, прогнозиране и планиране във фирмата. Системи за стратегически контрол. Същност и функции на контрола във фирмата. Изграждане на система за стратегически контрол. Бенчмаркинг. Проблеми на стратегическия контрол.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И ИНОВАЦИИ В ЛОГИСТИКАТА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

В лекционния курс се разглеждат теоретичните концепции и модели за предприемачеството, неговата същност, основополагащи принципи, функции и фактори за развитието му. Разкриват се мотивите за предприемачество, характеристиките на предприемачите и същността на категорията „предприемачески дух“. В тяхната дълбока взаимовръзка се разглеждат иновациите и предприемачеството. Специално внимание се отделя на конкретни практически въпроси, като избор на бизнес идея и стартиране на собствен бизнес, предприемаческа среда, предприемачески решения и формиране на предприемачески

компетенции, както и на специфични проблеми на предприемачеството и иновациите в сферата на логистиката. Целта на учебната дисциплина е студентите да получат задълбочени знания за: - теоретичните и практическите проблеми на предприемачеството и иновациите; - същността и характерните черти на предприемачеството, предприемаческата среда и необходимите икономически условия и институционални предпоставки за неговото развитие; - особеностите, специфичните проблеми и подходи на предприемачеството и иновациите в областта на стопанската логистика;

Съдържание на учебната дисциплина:

Теории за предприемачеството: Ранноисторически представи за предприемачеството. Създаване и развитие на научната теория за предприемачеството. Основни научни направления при изследване на предприемачеството. Теоретични постановки за предприемачеството. Модели на предприемачеството. Особенности на класическия и иновационния модели на предприемачество. Определение за предприемачество. Предприемачеството в системата на икономическите отношения. Съдържание на предприемаческата дейност. Обекти и цел на предприемачеството. Принципи, видове, отличителни черти и функции на предприемачеството. Мотиви за предприемаческа дейност. Предприемаческа среда и нейната структура. Външна предприемаческа среда. Вътрешна предприемаческа среда. Фактори за развитие на предприемачеството. Външни и вътрешни фактори. Тласкащи и привличащи фактори. Основни характеристики на предприемачите. Предприемачески дух. Иновации и предприемачество. Принципи на новаторството и условия за осъществяването му. Предприемачество в малките фирми – характерни особености, предимства и ограничения. Особенности на предприемачеството в корпоративния бизнес. Предприемаческа идея – същност и етапи на формиране. Избор на бизнес идея и стартиране на собствен бизнес. Особенности на предприемачеството и иновациите в логистиката. Предприемачество и иновации в логистиката и регионално развитие. Предприемачеството като възможност за развитие на индустриалните фирми на базата на логистичните центрове. Предприемачеството и иновациите и тяхното въздействие върху растежа на логистичните фирми. Предприемачеството и иновациите през призмата на ресурсната теория за фирмите и управлението на веригата за доставки. Логистичната отличителна способност и предприемачеството.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ПАКЕТАЖ, МАРКИРАНЕ И ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА СТОКИТЕ И ДОСТАВКИТЕ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика
Стопански факултет

Анотация:

Целта на учебната дисциплина е студентите да усвоят теоретични знания по стокознание, свързани със стоковия асортимент и качеството на продуктите, пакетирането, маркировката и проследяването на стоките и доставките. Очаквани резултати: Да се овладеят знания и се създадат умения за: - дефиниране на проблемите възникващи в процеса на опаковане, кодиране и маркиране на стоките; - стандартизиране и сертифициране на стоките; - транспортиране и проследяване на доставките и др.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обект и предмет на стокознанието. Класификация на стоките – същност, признаци и видове. Асортимент на стоките. Контрол и оценка на качеството на стоките. Пакетиране и опаковане на стоките. Маркировка и кодиране на стоките. Видове маркировка. Екомаркировка. Методи за кодиране на стоките и опаковките. Съхраняване на стоките – функции и условия. Стандартизация на стоките – същност, обект, методи и видове стандарти. Класификация на стандартите в България. БДС. Сертификация на стоките. Единни системи от стандарти. Международен класификатор на стандартите (ICS). Проследяване на доставките.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при

осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОДАЖБИТЕ И ВРЪЗКИТЕ С КЛИЕНТИТЕ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Курсът цели да запознае студентите с основните теории, принципи и стратегии на управлението на продажбите и управлението на взаимоотношенията с клиентите (CRM — customer relationship management). Тези процеси са от съществено значение за цялостното фирмено управление. Усвояването на теоретични знания, основни компетенции и добри практики в тази сфера, предполага изграждането на практически умения за прилагането на съвременни методи и подходи в продажбите и връзките с клиентите. Целта на учебната дисциплина е студентите да усвоят знания за процеса на продажба, стимулирането на продажбите и електронните продажби; воденето на търговски преговори; познаване на системата за взаимоотношения с клиентите; овладяване на способности за създаването на клиентска удовлетвореност, стойност за клиента и пр.

Съдържание на учебната дисциплина:

Управление на продажбите – същност, роля, принципи и организационна структура. Видове продажби. Технология на процеса на продажба – етапи, дейности и техники. Търговски преговори – етапи, стратегии и тактики. Стимулиране на продажбите. Електронни продажби. Планиране и прогнозиране на продажбите. Управление на персонала, свързан с продажбения процес. Управление на сервизната дейност и обслужването на клиенти. Същност на CRM – еволюция, роля и компоненти. Типове взаимоотношения с клиентите. Взаимоотношения с лоялни клиенти. Управление на клиентската удовлетвореност и лоялност. Създаване на потребителска стойност. CRM и социалните мрежи. Реализация на CRM стратегия – тенденции, подходи и дейности. CRM системи.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ЛОГИСТИЧНАТА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината в структурно отношение обхваща: същност на управлението на човешките ресурси; анализ и проектиране на системата от длъжности в предприятието; определяне на потребностите на предприятието от ЧР; набиране и подбор на персонал; организация на работното време и почивките в предприятието; обучение на ЧР; трудови норми; оценяване на персонала; организация на работната заплата в предприятието; социално осигуряване и лично застраховане; здравословни и безопасни условия на труд; колективно трудово договаряне; използване на ЧР; мотивация на персонала; международни стандарти за качество и изисквания за ЧР в тях. Наред с представянето на фундаментални познания се формират умения за прилагане на тези знания в практиката. Това определя интердисциплинарния характер на преподаването и обучението и очакваните резултати, че получените знания ще подпомогнат изучаването, както на другите дисциплини така и на дисциплините с икономическа и бизнес насоченост.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на управлението на човешките ресурси (УЧР). Анализ и проектиране на системата от длъжности в логистичното предприятие. Определяне на потребностите на логистичното предприятие от

ЧР. Набиране и подбор на ЧР. Организация на работното време и почивките в логистичното предприятие. Обучение на ЧР в логистичното предприятие. Трудови норми. Оценяване на ЧР в логистичното предприятие. Организация на работната заплата (РЗ) в логистичното предприятие. Социално осигуряване и лично застраховане. Здравословни и безопасни условия на труд в логистичното предприятие. Колективно трудово договаряне. Използване на ЧР в логистичното предприятие. Мотивация на ЧР в логистичното предприятие. Международни стандарти за качество и изисквания за ЧР в тях.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ В МЕЖДУНАРОДНИЯ ТРАНСПОРТ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Информационна система е комбинацията от информационни технологии и действията на хората, които ги прилагат за управлението на процеси, вземане на решения и др. с помощта на компютърни системи. Системата е предназначена за използване от организация или физическо лице и дава възможност за съхранение на бази данни, управление и обработка на цялата информация или на част от нея. Съществуват различни информационни системи: финансови, промишлени, географски, и други подобни. Като цяло информационните системи могат да бъдат разделени на такива, предназначени да извършват определена операция (обработка на транзакции, Transaction Processing) и на такива, които са предназначени за събиране на данни, необходими при вземането на решения (Decision Support). Подобно на компютърните науки, други дисциплини могат да бъдат гледани както като свързани, така и като фундаментни дисциплини на ИС. Домейнът на изучаване на ИС включва изучаването на теории и практики, свързани със социалните и технологични явления, които определят развитието, употребата и ефектите на информационните системи в организацията и обществото.

Съдържание на учебната дисциплина:

Информационни системи - основни функции на информационната система, взаимодействие на елементите в нея, класификация на ИС, понятие за информационен цикъл. Аритметични, логични основи на компютърната техника - бройни системи, представяне на данните в цифровите електронно изчислителни машини, изпълнение на команди. Архитектури на компютърната техника - общи сведения, видове архитектури и елементи и операционни устройства. Мрежи - общи сведения, видове мрежи и топология на мрежите. Въведение в алгоритмите и програмирането - формално въвеждане на понятието алгоритъм, елементи на програмирането и видове компютърни езици. Програмно осигуряване - класификация на програмното осигуряване, общи сведения и видове операционни системи Windows и Unix/Linux. Програмни продукти за текстообработка – общи положения, MS Word /работа с програмата и основни менюта. Работа с електронни таблици - въведение, програма таблица, Excel /работа с програмата и основни менюта. Въведение в бази данни - същност и предназначение на БД и система за управление на бази данни. Видове информационни системи, ползвани в транспорта. Класификация на информационните системи по нива на управление. Разработване на информационни системи. Управление на данни и информация - Традиционен подход. Ограничения.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.